

MISSIONAIRE GEMEENTE – OOK GEREFORMEERD??

Mensen die van harte gereformeerd willen zijn kijken meestal niet erg opgewerkt als je over 'de missionaire gemeente' begint. Een voorbeeld is professor Douma die in zijn autobiografie *Onderweg* kritisch wordt als de missionaire gemeente aan bod komt. Hij waarschuwde tegen bepaalde ontwikkelingen in missionair werk zoals in Amsterdam en de felle reacties deden Douma verzuchten dat hij blijkbaar niet aan het heilige huisje van de missionaire arbeid mocht komen. Een nieuw gestichte kerk liet de leden de vrije keus inzake kinder- en geloofs-doop. Douma schrijft dan: "In die (missionaire – HD) arbeid was blijkbaar de binding aan de gereformeerde belijdenis niet zo van belang"¹.

Moet je je daar druk over maken?
 Wat doet het er eigenlijk toe?
 Wat telt is dat Christus verkondigd wordt.
 Vind je niet?

Wat telt is dat Christus verkondigd wordt. En als ze dan zeggen dat ze niet zoveel kunnen met de gereformeerde belijdenis en kerkorde, is dat dan een ramp?
 Als Christus maar verkondigd wordt !

De uitspraak dat vooral "telt dat Christus verkondigd wordt": is geen uitspraak van de een of andere kerkplanter die de kerkelijke problemen achter zich laat. Het is de grootste missionaire man – de apostel Paulus – die dat zegt. Laten we eens even naar hem luisteren als hij vanuit de gevangenis schrijft.

Dia 1

Zijn gevangenschap roept verschillende reacties op onder zijn collega-predikers. En dat heeft alles te maken met sympathie of antipathie richting hem. In dat verband schrijft hij dan in Filippenzen een over mensen die met minder goede bedoelingen Christus prediken en hen die dat met goede bedoelingen doen:

Dia 2

.... de eersten verkondigen Christus uit geldingsdrang, met onzuivere bedoelingen, om mijn gevangenschap te verzwaren. Maar wat doet het er eigenlijk toe! Wat telt is dat Christus verkondigd wordt.
 Filippenzen 1 :18-19

Zegt Paulus hier niet wat veel missionaire werkers ervaren? Ook ik ken die gedachte wel uit de tijd dat ik op het missionaire veld werkte. Je maakt indrukwekkende gesprekken mee op straat. Het gaat om Christus: nemen ze Hem aan of wijzen ze Hem af? En dan kom je moe weer thuis en lees je de krant over de lopende discussies in de kerk en je denkt: "Wat een geneuzel. Waar gaat het eigenlijk om?".

Die reactie is wel begrijpelijk, maar ik heb geleerd dat het fout is.

---

¹ Jochem Doua, *Onderweg*, autobiografie, p. 431

Het is arrogantie als je zo praat alsof jij met de echte dingen bezig bent en het in de kerken nergens over gaat. Ik herinner me nog dat ik me realiseerde hoe de kerken me op pad hadden gestuurd met de bedoeling dat ik Christus zou gaan verkondigen en niet om de kerken af te branden

Maar wat doet het er eigenlijk toe!
Wat telt is dat Christus verkondigd wordt !!

Deze uitroep gaat helemaal niet over de inhoud van gesprek op straat of discussie in de kerk. Het gaat over de motivatie van de predikers in hun houding tegenover de gevangengenomen apostel. Ze laten zich leiden door antipathie of sympathie, maar prediken wel Christus. Dat is OK

De gezonde leer

Maar als dat op het spel komt te staan, slaat Paulus heel andere toon aan. Dan komt hij fel uit de bocht. Het is geen 'slip of the tongue', hij herhaalt het nog eens.

Dia 3

Wanneer iemand u iets verkondigt dat in strijd is met wat ik u verkondigd heb, al was ik het zelf of een engel uit de hemel - vervloekt is hij!
Ik heb het al eerder gezegd en zeg het nu opnieuw: wanneer iemand u iets verkondigt dat in strijd is met wat u hebt ontvangen-vervloekt is hij!
Galaten 1 vers 8-9

Het was voor mij leerzaam te beseffen dat de grootste missionaris in Gods Koninkrijk ook een goede pastor voor de gemeenten was. Hij beriep zich niet op zijn missionaire werk om neerbuigend te doen over 'gedoe' in de kerken. **Hij nam zowel de opdracht tot zending als de opbouw van de kerken even serieus.**

Het brengen van het evangelie en het bewaren van de gezonde leer² zijn geen tegenstelling, maar staan in elkaars verlengde.

Dat gebeurt nog wel eens en dat heeft het idee "missionaire gemeente" bij sommigen die van de gereformeerde leer houden een wat vieze smaak in de mond gegeven. En niet helemaal ten onrechte. Want als het over "de missionaire gemeente" gaat, gaat het bij een aantal vaak gedreven broeders en zusters niet alleen om het brengen van de goede boodschap, maar soms (ook) om het ventileren en toepassen van hun wensen. En hun wensen kleuren dan het begrip missionaire gemeente.

Bij voorbeeld wat er gezongen wordt. Natuurlijk zingen we geen psalmen als er mensen komen die Christus niet of nog niet kennen. Dan gaan we de liederen zingen die zij...nee, die wij mooi vinden. Dan gaan we zingen over de rivier

---

² Zie over "de gezonde leer" wat Paulus schrijft in zijn brieven aan Timotheüs, o.a. I,6:10 en II, 1:13 en 4:3 Herziene Statenvertaling

Al mijn zonden, al mijn zorgen,
neem ik mee naar de rivier³.

Waar gaat dat over? Wat zal iemand die voor het eerst komt denken? De IJssel, de Vecht of de Jordaan – als hij iets van Israël weet.

Ik zing trouwens dat lied graag over de afwassing van mijn zonden bij Jezus. Maar dat zegt niks over de waarde van dit lied in evangelisatiewerk. Niet mijn wensen maar wat de gasten van buiten de kerk het beste kunnen begrijpen moet liedkeuze bepalen in missionaire situaties.

De verloren mens

Dat je op een wijze manier aanpassen aan de hoorder zonder de boodschap aan te passen, heet met een duur woord contextualisatie. Het evangelie gaat de wereld in – welke wereld? Tegen wie wil je de boodschap vertellen? Is hij rooms-katholiek? Of is zij boeddhist? Of ontmoet je atheïsten?

O-wordt de boodschap dan anders?

Nee, maar het is wel goed te beseffen dat een nieuwe context nieuwe vragen oproept? Het is de roeping van de kerk is om daarin onder leiding van de Heilige Geest te zoeken hoe je in die situatie het goede nieuws zo dicht mogelijk bij mensen en harten brengt. Dat doet Paulus ook. Hij spreekt anders tot joden dan tot heidenen?

⇒ Zoek de overeenkomst en de verschillen. .

Dia 4

CONTEKSTUALISATIE

<p>Wij verkondigen u het goede nieuws dat God zijn belofte aan onze voorouders in vervulling heeft doen gaan ten behoeve van hun kinderen-ten behoeve van ons-doordat hij Jezus tot leven heeft gewekt. Daarover staat in de tweede psalm geschreven: “Jij bent mijn zoon, ik heb je vandaag verwekt.”</p> <p>Handelingen 13 vers 32-33</p>	<p>God - roept nu overal de mensen op om een nieuw leven te beginnen, want hij heeft bepaald dat er een dag komt waarop hij een rechtvaardig oordeel over de mensheid zal laten vellen door een man die hij voor dat doel heeft aangewezen. Het bewijs dat het om deze man gaat, heeft hij geleverd door hem uit de dood te doen opstaan.’</p> <p>Handelingen 17 vers 30-31</p>
--	--

Als Paulus het evangelie aan zijn joodse landgenoten in hun synagoge vertelt, herinnert hij aan hun geschiedenis.

³ Opwekking 642

Hij noemt de oude geschiedenis van Saul en David.
 Hij herinnert aan hun recente geschiedenis van Pilatus en Golgotha.
 Hij gaat hun leefwereld in...en predikt Jezus.

In andere omgeving – in Athene – pakt hij het anders aan. Interessant is dat hij eerst bij het zien van afgodsbeelden hevig verontwaardigd is. Als hij dan de kans krijgt om tot de leden van de Areopagus te spreken, zal hij hen er wel van langs geven – denk je, maar wat lezen we?? Hij geeft ze een compliment dat ze zo godsdienstig zijn. Hij bindt nogal in. Waarom is dat? Hij matigt hier zijn toon om mensen niet onnodig te kwetsen en af te stoten, maar om hen voor Jezus te plaatsen die ze niet kennen maar die de man is die over ons allen zal oordelen.

Dat noemt men **contekstualisatie**. Goede contekstualisatie is volgens Tim Keller het vertalen en aanpassen van de boodschap van het evangelie aan een bepaalde cultuur, zonder dat het wezen en der bijzonderheden van het evangelie worden aangetast 4. .

Dat is in de praktijk wel eens een balanceren.

Als je alleen de nadruk legt op de Bijbel, kun je compleet langs mensen heen praten. Dat ze je niet begrijpen is in dat geval geen ongeloof, het is jouw fout.

Maar als je te veel de nadruk legt op aanpassing, loop je het risico dat je in de boodschap van de Bijbel gaat selecteren omdat veel dingen totaal botsen op de leefwereld en de gevoelens van de moderne mens.

Het is nodig dat je de leefwereld van de moderne mens kent, maar vanuit een denken dat gestuurd wordt vanuit de Bijbel.

Deze start is wel even belangrijk om onze gedachten op elkaar af te stemmen. We gaan dan nu verder met drie punten die ik nog wil benoemen

Dia 5

- 1. Missionaire bijbel**
- 2. Missionaire visie**
- 3. Missionaire praktijk**

---

⁴ Tim Keller geeft in zijn boek Centrum Kerk met name in hoofdstuk 3 een mooi verhaal over de contekstualisatie van het evangelie..

1. Missionaire bijbel

Is de missionaire taak in de Gereformeerde kerken een randverschijnsel of een zaak van het hart? We zijn er nog niet, maar ik denk dat we een positieve ontwikkeling zien. Er is meer aandacht voor. En dat gaat samen met een beter zicht op het missionaire karakter van de Bijbel.

Eerst ging het vaak over bepaalde teksten. Er staat een tekst in de Bijbel waar Jezus het heeft over het op weg gaan om de volken tot Zijn discipelen te maken ⁵. Die tekst staat aan het eind van het evangelie van Mattheus. Ik leerde die tekst als de (!) tekst over evangelisatie. En terecht. Maar als die tekst het enige is, blijft het toch wat aan de rand – de rand van de Bijbel en dus ook aan de rand van de kerk. Evangelisatie blijft dan een hobby van enkelingen.

Mattheus 28 is belangrijk. Het zijn per slot van rekening wel de afscheidswaarden – het laatste wat Hij jou en mij op het hart drukt. Maar mission – zending en evangelisatie – heeft een veel diepere plaats in het hart van de Bijbel. **Het is vanaf het begin Gods bedoeling dat de wereld hersteld wordt. Ik wil u dat laten zien via Handelingen 13.**

Dia 6

Paulus en Barnabas zeiden onomwonden: ‘De boodschap van God moest het eerst onder u worden bekendgemaakt, maar aangezien u die afwijst en uzelf het eeuwige leven niet waardig acht, zullen we ons tot de heidenen wenden. Want de Heer (1) heeft ons het volgende opgedragen: “Ik heb je bestemd tot een licht voor alle volken (2) om redding te brengen, tot aan de uiteinden van de aarde.”’

Toen de heidenen dit hoorden, verheugden ze zich en spraken ze vol lof over het woord van de Heer, en allen die voor het eeuwige leven bestemd waren (3) aanvaardden het geloof. Het woord van de Heer verspreidde zich over de hele streek.

Handelingen 13 vers 46-49

Juist de gereformeerde aanpak leert ons zo de tekst te lezen dat we worden versterkt in missionair besef. .

(1) Het eerste wat de gereformeerde aanpak ons leert is dat de Bijbel een geheel is. Dat is een sterk punt wat vrijgemaakte voorgangers ons leerden. Het gaat niet om losse teksten (exemplarisme) maar om het geheel van de bijbel (de heilshistorische visie). **En als je niet stilstaat bij een paar teksten maar de Bijbelse lijn ziet, kom je tot de conclusie dat het missionaire een zaak van Gods hart is.** Dat hield Hem vanaf het begin bezig toen de zonde Zijn wereld kapot maakte.

---

⁵ Mattheus 28 vers 16-20

Dat zegt Hij al als Hij Abraham roept en apart zet om het licht in het donker te zijn. Het volk van Abraham moet het licht van de wereld zijn.

Ik zal je tot een groot volk maken, ik zal je zegenen, ik zal je aanzien geven, een bron van zegen zul je zijn.
Genesis 12:3

Maar Abrahams volk is niet in staat om te stralen. Lees je Bijbel. Zie de grote lijn. Ze werden wereldgelijkvormig en gaan uiteindelijk onder in het donker – het donker van de ballingschap.

Is Gods missie mislukt?

God geeft dan iemand die wel licht kan stralen. Dat is Zijn knecht. Jesaja heeft het over die Knecht waar God zo blij van wordt, Jezus, de Messias. Een van die teksten vanuit Jesaja wordt door Paulus aangehaald:

Ik zal je maken tot een licht voor alle volken, opdat de redding die ik brengen zal tot aan de einden der aarde reikt.’
Jesaja 49:7

(2) Behalve die nadruk op het geheel van de Bijbel ligt in Gereformeerde uitleg de nadruk op die Knecht, op Christus. Het gaat om Hem. Hoe lees je de Bijbel? Zie je Hem? **Hij is het licht. En wie van Hem is wordt ook licht.** Dat zeggen de apostelen ook als ze zich van onwillige joden afkeren om het licht van Jezus in de donkere heidenwereld te laten schijnen. Wat Jesaja van Jezus zegt, de Knecht, wordt toegepast op zijn volgelingen. Kijk maar

Want de Heer heeft ons (!!!) het volgende opgedragen: “Ik heb je bestemd tot een licht voor alle volken om redding te brengen, tot aan de uiteinden van de aarde.”
Handelingen 13 vers 47

(3) **De gereformeerde leer is geen blokkade voor missionair werk, maar een sterke steun.** Kijk maar wat er in de tekst wat er staat over mensen die tot geloof komen. Dat zijn zij die “bestemd zijn”, door God gekozen zijn. Zij komen. Als die uitverkiezing er niet was, kwam er niemand. Het werd mijn troost in frustratie als weer mensen na het horen van de boodschap je aankeken of je niet goed bij je verstand was. Wie zal dan geloven? – denk je. Zij die gekozen zijn – staat hier.

Ik heb het zelf ook ervaren zoals ds. Visser het in Amsterdam beleeft. Hij vertelt over werken in de hoofdstad

Ieder die zich op deze of soortgelijke plek geroepen weet, ervaart onontkoombaar vroeg of laat een gevoel van verlamming en machteloosheid.

Kort gezegd, je weet: met al mijn inzet ga ik hier niks klaarmaken, geen mens bekeren.....Als ergens bij mij het geloof in Gods verkiezend ontfermen verdiept is, dan wel in hartje Amsterdam ⁶

De gereformeerde leer is een kracht voor missionair werken. Die steun kunnen we wel gebruiken nu we in een tijd leven dat het Christendom voorbij is in Nederland en mensen ver van geloof en kerk afstaan.

Hoe bereiken we hen? Wat moet de kerk doen?
Hoe wordt je open kerk? Hoe ben je aantrekkelijk als kerk?
Dat heeft alles te maken met de visie op de kerk.

Dia 7

2. Missionaire visie

Sinds enige tijd begint iedereen iedereen na te praten dat de kerk inclusief moet zijn. Waar gaat dat het over?

Het gaat erom dat iedereen in de kerk welkom is. Wie zou daar nu op tegen kunnen zijn?? denk je dan. Maar er is wel iets meer aan de hand. Een voorbeeld is het gesprek rond de Christelijke Gereformeerde Kerk uit Zwolle. Die kerk krijgt kritiek vanuit het kerkverband omdat ze christenen die met iemand van hetzelfde geslacht samenleven een plek geven in de gemeente. De Christelijke Gereformeerde Synode sprak in 2013 uit dat gemeenteleden met een homoseksuele relatie niet mogen worden toegelaten tot het afleggen van geloofsbelijdenis of tot de sacramenten. De gemeente in Zwolle is het niet eens met dat besluit en biedt ruimte aan mensen die „in liefde en trouw” een relatie hebben met iemand van hetzelfde geslacht.

„Wij geloven oprecht dat we ongeacht gaardheid, sekse en herkomst allemaal welkom zijn bij God en dus in Zijn gemeente; dit is de kern van het Evangelie”, aldus de kerkenraad in zijn brief.

Dat is dus inclusief denken.

Iedereen is welkom – wie je ook bent. Dat maakt niet uit. Ik hoorde een voorganger pas zelfs zeggen: ‘óf je nu gelooft of niet gelooft – maakt niet uit : je bent welkom’. In de ijver om inclusief te zijn worden dit soort domme opmerkingen gemaakt. Dat is ook het punt waar het om draait: natuurlijk is ieder welkom, maar in de kerk maakt het zeker uit of je wel of niet gelooft. Het gaat om geloof. **In de visie op de kerk moet je beide een plek geven: ieder is welkom; iedereen is geroepen.**

Dia 8

Dat deed Jezus.

---

⁶ Theologia Reformata 61, p. 257-258

Hij was inclusief, nietwaar? Want Hij was barmhartig. Wie Hem een beetje kent, weet hoe **barmhartig** Zijn kerk moet zijn. Jezus is het beeld van God en wil Gods warme hart laten weerspiegelen in Zijn lichaam, Zijn kerk

Waar zie je dat vooral terug? Dat zie je terug in de volkskerk zoals de Protestantse kerk in Nederland (waar de afgescheiden kerken steeds meer op gaan lijken). Die visie op de kerk gaat uit van geduld. Mensen moeten de tijd krijgen. Dat is wel een sterk punt, ook missionair gezien. Iedereen is welkom. Kom zoals je bent. Maar die volkskerk is missionair gezien ook zwak omdat er veel te weinig verschil is met de wereld. En dan is Jezus nogal duidelijk: *“als het zout zijn smaak verliest, hoe kan het dan weer zout gemaakt worden? Het dient nergens meer voor, het wordt weggegooid en vertrapt”*⁷.

Wat doet zout? Het gaat het bederf tegen. Daar gaat het ook om in de kerk. Want zo was Jezus, ons hoofd. **Hij was niet alleen barmhartig, maar ook heilig.**

Hij is het beeld van de heilige God en Hij wil Gods zuivere liefde laten weerspiegelen in Zijn lichaam, Zijn kerk. Het gaat om een heilige kerk. Waar vind je dat type kerk vooral? Tot voor kort kreeg die heiligheid een sterk accent in evangelische gemeenten. Het gaat om bekering. Missionair heeft dat kracht omdat je anders bent, een ster in het donker. Het geeft gespreksstof zoals Petrus schrijft dat je kunt getuigen van de hoop die in je is als mensen je verbaasd vragen waarom je zo anders bent⁸. Maar als je zo de nadruk legt op bekering, kun je ook hard worden. Iemand die ervaring had met zo'n gemeente zei eens: “voor wie moeite blijft houden met geloven, rest de uitgang”. Waar blijft de barmhartigheid?

Het gaat om zowel barmhartigheid als heiligheid. Dat is missionaire kerk.

Inderdaad – iedereen is welkom. Dat waren ze bij Jezus ook tot irritatie van de voorgangers van die tijd: hoeren, tollenaars, lesbiennes – alles mocht bij Hem binnenlopen om Zijn liefde te proeven. Ook wie fors de fout in was gegaan werd niet afgewezen zoals die harde voorgangers deden.

Dat hebben we gelezen in Johannes 8. En dan staat er dat Jezus schrijft in het zand. Wat betekent dat volgens u, jou?

Iemand zei dat Hij de regel van de wet met zijn vinger in het zand schreef zoals zijn Vader dat had gedaan bij de Horeb. Een ander zegt dat Hij op die manier zich juist distantieert van die aanklagers. Ik hou van de muziek van Johnny Cash en die laat Jezus in het zand schrijven: 'liars - leugenaars; hypocrites – huichelaars'. Dan krijgen die voorgangers er dus van langs die zo exclusief denken.

Jezus is inderdaad inclusief. De gevallen vrouw is bij Hem welkom. Dat is barmhartigheid. Is dat alles? Nee, en dat vergeet men zomaar in dat inclusieve denken – Jezus wijst de weg van bekering:

Dia 9

---

⁷ Mattheüs 5:13

⁸ 1 Petrus 3:15

‘Ik veroordeel u ook niet, ‘zei Jezus. ‘Ga naar huis, en zondig vanaf nu niet meer.’. .

Dat is de lijn van de heiligheid. Daar gaat het om in de kerk die de deuren wijd open zet. Je bent welkom – om de weg van Jezus te gaan en niet in de zonde te blijven. En als je dat wel doet, word je uitgesloten⁹. Dan volgt de tucht. Moet de kerk niet Gods heiligheid uitstralen?!

Dus :

Inclusief – ja.

Exclusief – voor wie Jezus niet wil volgen

3. Missionaire praktijk

Dia 10

Er zijn trends in het missionaire werk die ik wil signaleren en laten zien en wat de gereformeerde visie is. Die visie hebben we samen in de belijdenissen gezet en ik gebruik de Nederlandse Geloofsbelijdenis.

3.1. De eerste **trend** is dat de evangelisatie vanuit de kerken veel meer de nadruk gaat leggen op de daad dan op het Woord. ‘De mensen zitten niet te wachten op praatjes, ze moeten zien hoe de christelijke liefde werkt en dat is wervend’ – hoor je dan beweren.

Het is natuurlijk waar dat het laten zien wat Jezus’ liefde is belangrijk is. Het is daarbij wel eerlijk om voor jezelf en de ander helder te hebben wat je wilt: diaconale of missionaire arbeid?

Het is ook waar dat er situaties zijn dat je kunt laten zien wat het geloof betekent en je er niet meer over spreekt. Denk aan wat Petrus schrijft aan vrouwen die tot geloof kwamen en van wie de man niet wil.

erken het gezag van uw man. Dan zullen mannen die weigeren Gods boodschap te aanvaarden daarvoor gewonnen worden door het gedrag van hun vrouw, zonder dat zij iets hoeft te zeggen, omdat ze zien hoe zuiver u leeft uit ontzag voor God.

1 Petrus 3:1-2

Maar het lijkt me een verkeerde beweging als we steeds meer gaan helpen en steeds minder gaan spreken omdat dat beter past in deze tijd. Integendeel, het omgekeerde is van belang. Juist in deze postmoderne tijd heb je woorden nodig om uit te leggen wat je aan het doen bent omdat mensen zo ver van het christelijk geloof afstaan dat ze ons gedrag totaal niet linken aan de boodschap.

Dat heeft uitleg nodig.

---

⁹ O.a. 1 Korintiërs 5

In zijn dissertatie over kerk in de Diaspora laat mijn zoon Daniel Drost zien dat de levensstijl van de gemeente nog steeds van belang is, maar dat je het daar niet bij kunt laten. Het heeft uitleg nodig. De kerken moeten uitleggen wat ons als christenen bezielt ¹⁰. Geen daad zonder Woord, dus.

Dia 11

De bijbel zegt bij herhaling, dat het evangelie wordt verspreid door te preken en we weten ook wel dat liefdevolle daden, hoe belangrijk ze ook zijn naast de prediking, op zichzelf mensen niet tot de levensreddende kennis van Jezus Christus kunnen brengen

Tim Keller, Centrum Kerk, p.26

Die nadruk op uitleg van het Woord is typerend gereformeerd. Het gaat in de kerk om de prediking van het Woord. Dat is een belangrijk kenmerk. Dat zegt ook de belijdenis tegen de trend van de tijd in die meer op de sfeer in zoemt.

Dia 12

KENMERKEN KERK	
1. Bijbelse prediking 2. Zuivere sacramenten 3. Heilige tucht = Woord	1. Warme opvang 2. Veel gezelligheid 3. Goede Muziek = sfeer
	

De Nederlandse Geloofsbelijdenis zegt dat in artikel 29: De kenmerken waaraan men de ware kerk kan kennen, zijn deze: dat de kerk de zuivere prediking van het evangelie onderhoudt; dat zij de zuivere bediening van de sacramenten onderhoudt, zoals Christus die heeft ingesteld; dat de kerkelijke tucht geoefend wordt om de zonden te bestraffen. Kortom, dat men zich richt naar het zuivere Woord van God

Het Woord centraal – dat is typerend voor Gereformeerd denken. Daarom wordt de prediking als eerste genoemd.

Kun je preken missionair gebruiken?

Ik denk dat wij als Gereformeerd vrijgemaakten met het probleem zitten dat we een bepaald soort prediking hebben. Die is nogal lerend en betogend en niet zo appellerend.

¹⁰ Daniel Drost, Diaspora as Mission, p. 317,323

Als je die preekstijl hebt, dan wordt preken voor hen die Christus niet kennen gauw versimpeling van de boodschap, een kinderachtig praatje Daar raken gemeenteleden ondervoed en sikkeneurig van.

Maar als de prediking meer appellerend Christus in het midden zou zetten, hoeft het helemaal niet simpel te worden. Dan kunnen zowel gemeenteleden als gasten aangespoord worden zich met God te laten verzoenen ¹¹ en dat neemt dan iedere keer een andere kleur aan zoals de tekst het aangeeft.

Gereformeerd is Gods Woord kennen. Je ziet hoe de kennis afneemt. Onwetende christenen zijn missionair ook niet sterk. De kerk kan daarin helpen en steunen. Dat was de insteek van de Reformatie. Luther schreef catechismussen om de onwetendheid van zijn tijd aan te pakken. Onderwijs is nog steeds van belang om gemeenteleden niet alleen toe te rusten met kennis, maar ook om ze toe te rusten tot getuigende christenen. M.i. hebben de kerken hier nog wel een inhaalslag te maken. Terecht wordt de vraag gesteld:

Wie leert deze christenen nog wat de navolging van Christus inhoudt op maandag dinsdag en woensdag? Waar vinden ze voorbeelden van christenen die hebben nagedacht over wat het christelijk geloof concreet betekent voor carrière, gezinsvorming, geldbesteding of consumptiegedrag? ¹²

Gereformeerde kerk is kerk van het Woord. En waar dat Woord diep en warm gepreekt en onderwezen wordt, gaat het missionaire licht meer schijnen – zowel binnen als buiten.

3.2. De tweede **trend** die ook het missionaire werk beïnvloedt is de afkeer van de kerk als instituut. Ook in de theologie roept men dat de tijd van het instituut voorbij is, het gaat om de kerk als “beweging”, zonder al die regels en andere ballast. Het anti-instituut-denken hangt in de lucht.

Het wordt versterkt door het gebrek aan commitment. Men wil zich niet meer binden. De kerk wordt een middel tot entertainment in plaats van plek om te dienen. De Nederlandse Geloofsbelijdenis heeft het Bijbels onderwijs prachtig mooi samengevat in artikel 28:

Dia 13

De roeping zich bij de kerk te voegen

Daarom moet ieder zich bij haar voegen en zich met haar verenigen. Zo wordt de eenheid van de kerk bewaard; men onderwerpt zich aan haar onderwijzing en tucht, buigt de hals onder het juk van Jezus Christus en dient de opbouw van de broeders overeenkomstig de gaven die God aan allen verleend heeft, als leden van eenzelfde lichaam.

---

¹¹ 2 Korintiërs 5 vers 20

¹² Stanley Hauerwas, een robuuste kerk. De christelijke gemeente in een postchristelijke samenleving, p.15 (Inleiding door Herman Paul en Bart Wallet) .

Wat is typerend voor een gereformeerde kerk? Het is de keus om levend lid van de gemeente te zijn. Tegenover de trend van steeds meer vrijblijvendheid moeten we op dit punt weer gereformeerd worden.

Dat is ook een kans in deze p[ostmoderne tijd. Er vindt onder kerkleden een schifting plaats. Alleen zij die bewust de keus maken Jezus te volgen blijven op weg. Meelopers haken af. Het is persoonlijk een drama, maar kerkelijk wel gezond.

Wie van Jezus is, komt in Zijn lichaam Dan hebben we het niet over een strak instituut, maar over de kerk als gemeenschap van betrokken christenen die elkaar verwarmen en aanvuren. Dat enthousiasme en die inzet lijkt ver weg als je in de deprimerend lege kerkgebouwen komt op zondagmiddag. Maar het blijft wel de bedoeling van de gemeenschap zoals in Hebr 10 staat

Laten we opmerkzaam blijven en elkaar ertoe aansporen lief te hebben en goed te doen, en in plaats van weg te blijven van onze samenkomsten, zoals sommigen doen, elkaar juist bemoedigen, en dat des te meer naarmate u de dag van zijn komst ziet naderen.

Hebr 10 vers 24-25

Missionair gezien is het ook rampzalig als de kerk lauw is. Hoe zul je in zo'n kerk betrokken discipelen vormen? Het slechte voorbeeld slaat alles dood.

Dia 14

Het gaat om **revival**, terugkeer naar een levende gemeenschap. Het is daarom van belang mensen die je bereikt met het evangelie een goed toetredingstraject aan te bieden en hen te helpen de weg van artikel 28 van de NGB te gaan.

Het wijzen op de kerk komt trouwens wel op de tweede plaats. Ik herinner me dat ik ergens kwam om over geloof te praten en iemand me begon uit te horen over wat ik dacht over euthanasie, homoseksualiteit, milieu en noem maar op. Ik zei tegen hem: 'Ik kan je mijn mening wel vertellen, maar dat heeft weinig zin. We vertrekken namelijk van een heel ander uitgangspunt. Mag ik je eerst vertellen waar ik vertrek?'. En toen kon ik over Jezus vertellen.

In evangelisatie gaat het er om hen die tot geloof komen te helpen volgelingen van Jezus te worden. En vanuit de band aan Hem kunnen ze de keus maken voor een gemeenschap die hen vormt, begeleidt en waar nodig corrigeert.

In die zin kan een missionaire visie en praktijk het gereformeerde alleen maar versterken. Tegenover bepaalde trends binnen de kerken kan missionair denken ons weer leren hoe belangrijk prediking, onderwijs en levend kerklidmaatschap is. Dat steekt het vuur weer aan !! .